

Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia

Doktorikontsert

„Pierrot Lunaire“

Tuuri Dede METSOSOPRAN

Kaastegevad

Kaspar Mänd DIRIGENT

Kaija Lukas VIIUL, VIOOLA

Theodor Sink TŠELLO

Aleksandr Avramenko KLARNET

Maria Luisk FLÖÖT

Kristi Kapten KLAVER

Ivo Lain LÖÖKPILLID

29.06.2023 – 19.00

EMTA suur saal

KAVA

Alisson Kruusmaa (1992)

„Three Songs on Emily Dickinson's Poems“
(„Kolm laulu Emily Dickinsoni luulele“, 2023)

Stephen Hartke (1952)

„Meanwhile“ („Vahepeal“, 2007)

Arnold Schönberg (1874–1951)

„Kuu Pierrot“ („Pierrot lunaire“) *op.* 21 (1912)

Richard Strauss (1864–1949)

„Morgen!“ („Homme!“) *op.* 24 nr 4 (1894)

SAATEKS

Minu teise doktorikontserdi pealkiri on „Pierrot lunaire“ ning seesama Arnold Schönbergi teos on ka kontserdi peateoseks. Kogu kontsert keerleb ümber hämaruse ja pimeduse, alates sumeda ning kauni ööga (Alisson Kruusmaa „Three Songs on Emily Dickinson’s Poems“). Jätkame grotesksete ning julgete öiste muljetega (Stephen Paul Hartke „Meanwhile“) ning jõuame seejärel Schönbergi muusikani, kus kogeme nii sensuaalsust, armastust, vägivalda kui igatsust. Lõpetame Richard Straussi lauluga „Morgen!“, mis jätab kuulaja otsustada kas ööle järgneb hommik või oligi see kõik vaid unenägu.

Tegelen oma doktoritöös laulja tekstikujunduse uurimisega saksakeelses avangardistlikus *lied*-muusikas. Analüüsin helilooja ning poeedi vastuolusid muusikateose prosoodiliste elementide (kõneintonatsioon ja sõnarütm) kajastamisel ning võrdlen kuidas erinevad lauljad (kaasaarvatud töö autor) neid vastuolusid tõlgendavad. Võrdlen romantiliste *lied*-heliloojate prosoodia kajastamist muusikas avangardistlike heliloojate omaga. Algne hüpotees on et romantilised heliloojad lähevad poeedi kavatsustega vähem vastuollu kui avangardistid.

Alisson Kruusmaa (1992) võitis aastal 2021 Eesti Kultuurkapitali aastapremia tiheda loomingu- ja esiettekannete rohke hooaja eest ning on kujunenud üheks põnevamaks ja kõige enam tellitumaks eesti nooreks heliloojaks. Hetkel keskendub Kruusmaa orkestri- ning lavamuusika žanrile. Hooajal 2023/2024 on ta Hollandi Rahvusooperi residentuuris, mille kaudu sai võimaluse osaleda mainekal Aix-en-Provence'i festivalil Prantsusmaal. Kruusmaa muusikat on tellitud Euroopas, Aasias ja Ameerika Ühendriikides ning ta on osalenud erinevatel festivalidel üle maailma. Aastast 2023 kirjastab Kruusmaa loomingut üks nimekamaid muusika publitseerijaid Universal Edition.

Kontserdil kõlava tsükli „**Kolm laulu Emily Dickinsoni luulele**“ („Three Songs on Emily Dickinson's Poems“) kirjutas Alisson oma magistrantuuri lõputööks ning nüüdseks on sellest avaldatud mitu erinevat versiooni. Üht neist (kirjutatud häälele, klarnetile ja klaverile) esitasin käesoleva aasta aprillis. Õpime Alissoniga koos Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia doktorantuuris.

Ameerika helilooja **Stephen Paul Hartke** teos „**Vahepeal**“ („Meanwhile“) on tellimustöö uue muusika sekstetilt „Eighth Blackbird“ ning Barlow fondilt, mis tegutseb Brigham Young University ülikooli all ning toetab heliloojaid. Kompositsioon võitis aastal 2013 kaks Grammy auhinda – ühe parima kaasaegse heliteose eest ning ühe parima kammerkoosseisu esituse eest albumil „Meanwhile“. Hartke, sündinud aastal 1945, kirjutab järgnevalt:

„See on üks minu paljudest teostest, mis on välja kasvanud kauaaegsest lummusest Aasia õukonna- ja teatri muusika vastu ning fantaasiast, milles kujutlen end oma fiktiivse mitte-lääneliku muusikatraditsiooni meistrina. Valmistudes antud heliteose kirjutamiseks, uurisin päris suurel hulgal videoklippe nukuteatri erinevatest vormidest, alustades pea elusuurustest elegantsetelt viimistletud Jaapani *Bunraku* nukkudest ning Vietnami veenukkudest kuni Indoneesia ja Türgi varjunukkudeni ning klassikalise Birma (Myanmari) õukonnateatrini, mis kombineerib marionette ja tantsijaid, kus viimased näevad välja ja liiguvad kui marionetid. Kõikidel nendel teatrivormidel on iseloomulik muusikaline stiil ja struktuur ning tunnistan, et olin eriti võlutud nende instrumentaalse värvingu tulisest elavusest ja tihtiesinevatest ootamatutest veidrustest struktuuris, mida nad on oma traditsioonide sajanditepikkusel kujunemisel ja stiliseerimisel arendanud. Antud teos on seega kogum saatemuusika paladest juhuslikule nukuetendusele, aga sellisele kus väljamõeldud stseenid on tekitanud idiosünkraatilise järgnevuse, milles ansambli kõla on taasleiutatud, järgides tunnusjooni, mille juured on selgelt eelnimetatud Aasia mudelites.“ (Stephen Hartke, tõlkinud Tuuri Dede)

Arnold Schönberg kirjutas oma „**Kuu-Pierrot**“ („Pierrot lunaire“) aastal 1912. Muusikaajaloos on teoseid, mille esitamine tähendab kohalejõudmist. Kohalejõudmist rahvusvahelise muusikaelu vereringi, kohalejõudmist teoste ja teemade juurde, mis oma tekkest peale on suure kunstikogukonna meeli köitnud. Üks selline teos, kirjutatud kõigest paar aastat enne I ilmasõja puhkemist, on ka „Kuu-Pierrot“, mis väljendab peagi puruneva estetiseeritud, naudiskleva maailma meeleolusid. Siin on nii juugendlikke ornamente, ekspressionistlikku sarkasmi kui ka mänglevat androgüünsust – 21-st melodraamast koosnev tsükkel valmis näitlejanna Albertine Zehme tellimusel, kes teost Berliinis ka esmaesitas. Teda silmas pidades kirjutas Schönberg vokaalpartii liugleva „kõnelauluna“, *Sprechgesang*’ina. „Kuu-Pierrot’st“ kujunes Schönbergi üks edukamaid teoseid, mida imetlesid muusikute eri põlvkonnad alates tema kaasaegselt Stravinskist ja lõpetades XX sajandi keskel Pierre Bouleziga, kelle Schönbergi vaimus loodud „Meistrita haamer“ muutus omakorda klassikaks. (Kristel Pappel)

Richard Strauss „**Homme!**“ („Morgen!“) John Henry Mackay tekstile on üks helilooja armastatumaid ning enimesitatud laule. Laul pärineb tema postuumselt pealkirjastatud tsüklist *Vier letzte Lieder*“ op. 27, mille ta pühendas oma sopranist abikaasa Pauline Maria de Ahnale. See iseenesest lihtne laul on ka minu üks lemmikuid ja seda sugugi mitte vaid oma imeilusa meloodia pärast. Minu jaoks on see laul justkui inimeseks olemise ilu ja valu kontsentraat – unistus ilusast homsest, mis kindlasti saabub, kuid samas valus meenutus eilsest, mis ei pruukinud sugugi nii kaunis olla. Eriliselt imetlen poeedi otsust alustada luuletust sidesõnaga „ja“, mida helilooja on oma kompositsioonis imeliselt ära kasutanud, tuletades meile meelde, et miski pole lõplik ning et päike tõuseb ka homme.

Teksti koostanud Tuuri Dede. Kasutatud Kristel Pappeli artiklit „Pierrot, Teie Kõrgus Kuult“ (Muusika 03.05.2018) ning tutvustust helilooja kodulehelt www.stephenhartke.com.

INTRODUCTION

My second doctoral concert is called "Pierrot lunaire" ("Moonstruck Pierrot") and that same Arnold Schoenberg's work is the core of the concert. The whole evening revolves around dusk and darkness, starting with a tender starry twilight (Alisson Kruusmaa "Songs on Emily Dickinson's Poems"). We continue with daring grotesque impressions (Stephen Hartke "Meanwhile") and follow it up with Schönberg's Op. 21, where we experience sensuality, love, violence and longing. We finish the evening with Richard Strauss's "Morgen" that leaves the listener to decide whether it's the morning that follows the rough night or was it all just a dream.

In my doctoral theses I am discovering possibilities to shape sung text in German *avant-garde lied*-music. I analyze poet's and composers contradictions in usage of prosody (speech intonation and rhythm) and compare how different singers (including myself) interpret those contradictions. I compare romantic text usage of German *lied* composers to that of *avant-garde* composers. My hypothesis is that romantic composers contradict poet's prosodic intentions less than *avant-garde* composers.

Winner of the Annual Prize of the Cultural Endowment of Estonia (2021), **Alisson Kruusmaa** (born 1992) has emerged as one of the most exciting and commissioned young Estonian composers of today. Kruusmaa is focusing on large scale orchestral works and stage music. During the season 2023/2024, she is in residency at the Dutch National Opera and Ballet in Amsterdam and through her residency she has been granted an opportunity to participate at the prestigious Festival d'Aix-en-Provence in France. Her work has been commissioned in Europe, Asia and the United States and she has participated in several festivals all over the globe. In 2023, Kruusmaa joined one of the most prestigious music publishing firms Universal Edition.

Alisson's cycle "**Three Songs on Emily Dickinson's Poems**" was written for her master's exam and there have been several versions published since. I performed one of them, written for voice, clarinet and piano in April 2023. Alisson and I study together at the doctoral department of Estonian Academy of Music and Theatre.

Stephen Paul Hartke's "Meanwhile" was composed on a commission from American contemporary music sextet Eighth Blackbird and the Barlow Endowment for Music Composition at Brigham Young University. The piece has won two Grammy Awards in 2013 – one for Best Contemporary Classical Composition and one for Best Chamber Music Performance to "Eighth Blackbird" for their album "Meanwhile". The American composer, born in 1945, has written about his composition as follows:

"It is one of several works of mine that has grown from a long-standing fascination I have had for various forms of Asian court and theater music, and from a fantasy in which I imagine myself the master of my own fictional non-Western musical tradition. In preparing to write this piece, I studied video clips of quite a number of puppet theater forms, ranging from the elegant and elaborate, nearly-life-sized puppets of Japanese Bunraku, to Vietnamese water puppets, both Indonesian and Turkish shadow puppets, and to classic Burmese court theater that mixes marionettes with dancers who look and act like marionettes. All of these theatrical forms have their own distinct musical styles and structures, and I confess to being especially fascinated by the stark vividness of their instrumental coloration and the often unexpected structural quirks that they have evolved as these traditions have taken shape over the centuries and become stylized. This piece, then, is a set of incidental pieces to no puppet plays in particular, but one in which the imaginary scenes have given rise to an idiosyncratic sequence in which the sound of the ensemble has been reinvented along lines that clearly have roots in these diverse Asian models."

Arnold Schoenberg composed his **"Moonstruck Pierrot"** ("Pierrot lunaire") in 1912. There are works in music history that, if performed, mean having arrived. Having arrived to the bloodstream of international music life, having arrived to compositions and themes that have, since their genesis, captivated the main artist communities' souls. One such work, created just a few years before the start of World War I, is "Moonstruck Pierrot" that expresses the soon to be shattered hedonistic and aestheticized world's state of mind. The composition has Art Nouveau-ish ornaments, expressionist sarcasm and also some playful androgyny – the cycle, consisting of 21 melodramas was commissioned by actress Albertine Zehme, who premiered it in Berlin. With her in mind, Schoenberg composed the vocal part as a gliding "spoken singing", *Sprechgesang*. "Moonstruck Pierrot" has become one of the composers most successful works, that was admired by different generation musicians from his contemporary Stravinsky to Pierre Boulez in the middle of XX century, who's "The Hammer without a Master", created in Schoenberg's spirit, has become a classic itself. (Kristel Pappel, translation Tuuri Dede)

Richard Strauss' "Tomorrow!" ("Morgen!") to John Henry Mackay's text is one of the composers most loved and performed songs. The song is part of a cycle (posthumously) called "Four Last Songs" („Vier letzte Lieder") Op. 27 and is dedicated to his wife Pauline Maria de Ahna. That simple song is also my favorite and not only because its gorgeous melody. To me the song is a concentrate of beauty and pain of being a human – a dream of a beautiful tomorrow, which will certainly arrive, but on the other hand a painful reminder of yesterday, that might not have been as pretty. I especially admire the poet's decision to start the poem with a conjunction "and" that the composer has used wonderfully in his music, reminding us that nothing is final and that the sun will rise again tomorrow.

Tuuri Dede on metsosopran, kes kuulub aastast 2018 ühe maailma edukama nüüdismuusika soprani Barbara Hannigani mentorlusprogrammi Equilibrium Young Artists. Dede on soleerinud selliste orkestrite ees nagu Müncheni Filharmoonikud, Taani Rahvusorkester, Kopenhaageni Filharmoonikud, Göteborgi Sümfooniaorkester, Eesti Riiklik Sümfooniaorkester, Corelli Barokkorkester, Liepaja Sümfooniaorkester, Tallinna Kammerorkester, AIMA festivaliorkester, Vanemuise Sümfooniaorkester, Pärnu

Linnaorkester, Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia orkester, Sibeliuse Akadeemia Sümfooniaorkester, Deutsch- Skandinavische Jugend-Philharmonie jt. ning teinud koostööd selliste dirigentidega nagu Barbara Hannigan, Risto Joost, Tõnu Kaljuste, Peter Spissky, Kaspars Putnins, Kaspar Mänd, Mikk Üleoja, Ingrid Roose, Toomas Kapten, Erki Pehk, Hirvo Surva, Anssi Mattila, Andreas Peer Kähler, Markus Lehtinen, Edward Anian Cooper, Jaan Ots, Orhun Orhon, Martin Sildos jt.

Dede on kirklik suurvormide esitaja ning on soleerinud sellistes suurteostes nagu Mozarti Reekviem, Elgari „The Dream of Gerontius“; Händeli „Messias“, „Theodora“, „Judas Maccabeus“ ja „La Resurrezione“; Bachi „Magnificat“ ja h-moll missa; Sibeliuse „Kullervo“; Vivier´ „Wo bist du Licht“; Mendelssohni „Lobgesang“; Stravinski „Pulcinella“, Pergolesi „Stabat Mater“; Rossini „Petite messe solennelle“; Beethoveni 9. sümfoonia; Respighi „Lauda per la natività del Signore“ jt. Dede rollide hulka kuuluvad Dorabella (Mozarti „Così fan tutte“), Frida (Aho „Frida y Diego“), Ariel (Sibeliuse „Myrsky“), Ema, Kiil ja Teetass (Raveli „L'enfant et les sortilèges“).

Aastal 2021 võitis Dede Vello Jürna nim konkursi III preemia; pääses 2018. aastal poolfinaali rahvusvahelisel Wilhelm Stenhammari konkursil Rootsis; 2017. aastal võitis ta I koha rahvusvahelisel konkursil „Havets röst“ Ahvenamaal ning teenis finalisti koha ja kolm eripreemiat Vello Jürna konkursil Eestis; 2016. aastal võitis ta I ja 2014. aastal III preemia Mart Saare nim lauljate konkursil ning IV koha ja Sibeliuse perekonna eripreemia rahvusvahelisel Sibeliuse konkursil aastal 2015. Dede lõpetas aastal 2016 ooperilaulu magistrantuuri Sibeliuse Akadeemias (õp Annika Ollinkari) ning on varem omandanud bakalaureusekraadi Eesti Muusika- ja Teatriakadeemias (õp Teele Jõks), õppinud vahetusõpilasena Milanos Giuseppe Verdi konservatooriumis (õp Cristina Rubin) ning aasta Georg Otsa nim muusikakoolis (õp Marika Eensalu). Jaanuaris 2016 tegi Dede oma debüüdi Berliini Filharmoonias.

Kaspar Mänd on lõpetanud Vanalinna Hariduskolleegiumi ja VHK muusikakooli oboe ning koorijuhtimise erialal vastavalt Kalev Kuljuse ja Aleksander Hännikäineni ning Hirvo Surva juhendamisel. 2012. aastal lõpetas ta Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia kooridirigeerimise erialal (prof Hirvo Surva), õppides samas ka oboed (Nils Rõõmussaar), ning 2014. aastal magistrantuuri orkestridirigeerimise erialal (prof Paul Mägi). Ta on täiendanud end Pariisi konservatooriumis prof Zsolt Nagy dirigeerimisklassis, osalenud kolmel korral

Järvi Akadeemias, samuti Eri Klasi ja Risto Joosti meistrkursustel. Aastal 2009 kutsus Kaspar Mänd kokku segakoori HUIK!, 2011–2014 oli ta kammerkoori Voces Musicales peadirigent. Ta on olnud üldlaulupeo (2014, 2019) ja noorte laulupeo (2017) dirigent. Kahel korral on ta pälvinud Eesti Kooriühingu noore dirigendi preemia (2012, 2015). Alates 2014. aastast

töötab Kaspar Mänd dirigendina Rahvusoperis Estonia, kus ta on juhatanud üle 40 erineva lavateose. Aastal 2016 asutas ta Uue Tänavaga Orkestri, kellega toodi ettekandele kõik Beethoveni ja Mendelssohni sümfooniad. Ta on juhatanud ERSOt, Tallinna Kammerorkestrit, Tampere Filharmooniaorkestrit, Iiri Rahvusoperi orkestrit, Janáčeki-nimelist Filharmooniaorkestrit, Miskolci sümfooniaorkestrit, YXUS Ensemble'it ja teisi kollektiive. Aastatel 2018–2022 oli ta EMTA dirigeerimise õppejõud ning 2019–2023 Pärnu Linnaorkestri peadirigent. Koos Pärnu Linnaorkestriga telliti ja esitati palju uudisteoseid ning selle eest pälvis ta 2021. aastal Eesti Kultuurkapitali helikunsti sihtkapitali aastapremia. 2022. aastal ilmunud albumile „as if a river were singing...” on talletatud Alisson Kruusmaa, Maria Kõrvitsa ja Rasmus Puuri looming.

Kaija Lukas on sündinud Raplas ning alustas viiuliõpinguid Rapla muusikakoolis Tekla Tappo juhendamisel, jätkates Tallinna Muusikakeskkoolis Tiiu Peäske viiuliklassis. 2006. aastast elab ta Londonis, kus 2012. aastal lõpetas magistriõpingud Guildhalli Muusika- ja Teatrikoolis. Lukas on olnud edukas mitmel rahvusvahelisel konkursil, sh „Remember Enescu” Rumeenias ning ESTA Eesti Viiuldajate konkursil. Ta on täiendanud ennast Salzburgis Mozarteumis ning Temple Ülikoolis Philadelphias; samuti

erinevatel meistrkursustel ja festivalidel USA-s, Prantsusmaal, Austrias ja Kreekas. Lukas on ka aktiivne violamängija ning esitab soolokontserte mõlemal instrumendil. Koos pianist Sholto Kynoch'ga on esinetud mitmetes kontserdisaalides Londonis. Kaija astub üles regulaarselt Inglise Kammerorkestri, Kuningliku Filharmoonia ja Jigsaw Chamber Players koosseisudes. Ta jätkab oma karjääri samuti kammermuusiku, solisti ja õpetajana.

Theodor Sink on mitmekülgne interpreet, kes tegutseb nii solisti, kammermuusiku kui ka orkestrandina. Ta on õppinud tšellot Tallinna Muusikakeskkoolis Laine Leichter ja Leho Karini juures, Eesti Muusika- ja Teatriakadeemias prof Henry-David Varema klassis ning Sibeliuse Akadeemias prof Marko Ylöneni käe all. Ta on osalenud mitmetel meistrikursustel, sh Lluis Claret' ja Patrick Demenga juhendamisel ning pälvinud arvukalt laureaadi tiitleid nii kodu- kui välismaistel konkurssidel. Alates hooajast 2017/18 on Sink Eesti Riikliku

Sümfooniaorkestri tšellorühma kontsertmeister. Lisaks on ta töötanud ka Tallinna Kammerorkestris ning mänginud Põhjamaade Sümfooniaorkestri ja Eesti Festivaliorkestri koosseisus. Sink on soleerinud Pärnu Linnaorkestri, Sinfonietta Rīga, Tallinna Kammerorkestri, Uue Tänavaga Orkestri ja Eesti Festivaliorkestri ees selliste dirigentide käe all nagu Neeme Järvi, Paavo Järvi, Kaspar Mänd, Kristiina Poska ja Juha Kangas.

Kammermuusikuna on Sink töötanud koos tunnustatud välisinterpretidega nagu David Geringas, Elisabeth Leonskaja, Víkingur Ólafsson, Marina Ciche, Florian Donderer, Eva Bindere ja Nathan Braude ning eesti muusikutest astunud üles koos Egert Leinsaare, Triin Ruubeli, Linda- Anette Verte, Katariina-Maria Kitse, Sandra Klimaitė, Sten Heinoja, Kadri-Ann Sumera, Kalle Randalu, Kristiina Rokaševiči, Kärt Ruubeli, ansambli Una Corda, Eesti Rahvusmeeskooori ja teistega. Theodor Sink on pälvinud Eesti Kultuurkapitali helikunsti sihtkapitali aastapremia särava hooaja eest solisti ja orkestrandina (2017), Eesti Interpretide Liidu aasta interpreedi tiitli viljaka, silmapaistva, mitmekesise ja kõrgetasemelise kontserttegevuse eest (2020) ning preemia „Noor Muusik 2021“.

Aleksandr Avramenko töötab aastast 2017 Rahvusooper Estonia sümfooniaorkestris, kus ta on klarnetirühma abikontsertmeister. Enne Eestisse elama asumist oli Avramenko klarnetiõpetaja R. Glieri nim Kiievi muusikainstituudis. Aastast 2009 on ta Ukraina rahvusorkestri solist ning 2001–2017 oli ta Ukraina Muusikaakadeemia ooperistuudio solist. Avramenko on võitnud auhindu erinevatelt konkurssidelt: I koht Ukraina Tšaikovski nim Muusikaakadeemia üleriiklikul konkursil (2010); II (2009) ja III (2003) koht Lvivi rahvusvahelisel puupuhkpillide konkursil, *grand prix* rahvusvahelisel konkursil „Bydgoszcz Musical Impressions“ Poolas (2007) ning I koht rahvusvahelisel konkursil „Art 21. Century“ Ukrainas (2003). Avramenko on õppinud Ukraina Tšaikovski nim Muusikaakadeemias ning R. Glieri nim Kiievi muusikainstituudis. Avramenko on andnud soolokontserte peale Amsterdami Concertgebouw ka Barcelonas, Zaragozas ja San Sebastianis.

Maria Luisk alustas pilliõpinguid 8-aastaselt Nõmme muusikakoolis. Pärast Georg Otsa nim muusikakooli lõpetamist suundus ta õppima Saarbrückeni muusikakõrgkooli Gaby Pas-Van Rieti ning hiljem Luzerni muusikakõrgkooli Pirmin Grehli juurde, kus omandas 2016 bakalaureusekraadi. 2019. aastal sai ta magistrikraadi Yale'i muusikakoolis Ransom Wilsoni juures. Maria on mänginud orkestrites nagu Tallinna Kammerorkester, Eesti Festivaliorkester, Saksa Noored Filharmoonikud, Läänemere Noored

Filharmonikud, Rotterdami filharmoniaorkester. Luisk on pälvinud auhinnalisi kohti konkurssidel, sh I koht Richard Belloni nim noorte klassikatähtede konkursil Saksamaal ja II koht Saarbrückeni Casino Gesellschafti konkursil. Ta on valitud mh Bayreuthi Wagneri pidustuste, Dreilindeni konservatooriumi ja Rotary klubi stipendiaadiks. Hooajal 2016/17 mängis Luisk Berni sümfooniaorkestris.

Kristi Kapten on eesti pianist, kes paistab silma nii särava solistina kui ka tundliku lavapartnerina tunnustatud lauljatele ja instrumentalistidele. Kontserdireisid on teda viinud paljudesse Euroopa linnadesse, sealhulgas mitmete rahvusvaheliste festivalide raames (Concerto del Tempietto Roomas, Glasgow West End, Edinburghi Rahvusvaheline Festival, Palermo Classica jt) ja Hiinasse. Kristi Kapten on võitnud Tallinna rahvusvahelisel pianistide konkursil I koha (2011) ja on omandanud doktorikraadi (2017). Kapten on õppinud Šoti Kuningliku

Konservatooriumi magistrantuuris (prof Fali Pavri) ja Eesti Muusika- ja Teatriakadeemias bakalaureuseõppes ja doktorantuuris (prof Peep Lassmann). Alates 2017. aastast on ta end täiendanud prof Stefan Arnoldi juures Viinis ja Brescias.

Šotimaal Glasgows õppimise ajal võitis Kapten mitmeid preemiaid, nt Jock Holden Memorial Mozart Prize (2010) ja Walcer Prize (2013). 2011. aastal loodud Kapten trio kujunes Šotimaa publikute seas armastatud klaveritrioks ja valiti aastateks 2017–2019 muusikaorganisatsiooni Chamber Music Scotland resident-ansambliks. Residentuur pakkus ansamblile arvukalt kontserte, võimalusi osaleda meistiklassides ja tellida uusi teoseid heliloojatelt (Emily Doolittle, Shiori Usui). Lisaks

kontserttegevusele on Kapten aktiivne loovuurimuse valdkonnas, esinedes rahvusvahelistel konverents-festivalidel. Tema loeng-kontserdid on käsitletud Ligeti ja Rahmaninovi loominguga seotud interpretatsioonilisi küsimusi. Eesti Muusika- ja Teatriakadeemias juhendab ta magistrantide ja doktorantide uurimuslikke projekte ning klaveriüliõpilasi vokaalkammermuusikas. Kapten on EMTA looverialade õppejõuna Kultuurkapitali stipendiaat ning on Eesti Pianistide Liidu juhatuse liige.

Ivo Lain (1991) on ansambli- ja orkestrimuusikale spetsialiseerunud vabakutseline löökpillimängija. Lain on teinud koostööd kammerkooridega Collegium Musicale, Sireen, Voces Tallinn; osalenud noorteorkestrite töös (Uue Tänav Orkester, Realmažoor) ning oma tegevusaja jooksul täiendanud kõigi Eesti profiorkestrite ridu. 2016. aastal astus ta üles ERSO ees Tallinnas toimunud rahvusvahelise löökpillifestivali Percussion Plus raames, kus ettekandele tuli Rolf Wallini „Tides“ kuuele löökpillisolistile. Lain

on soleerinud vibrafonil Georg Otsa nim Tallinna Muusikakooli sümfooniaorkestri ees 2019. aasta märtsis koos Teodor Hirvojaga, esitades Emmanuel Séjourné teost „Kontsert marimbale ja vibrafonile“. Lain lõpetas 2021. aastal Eesti Muusika- ja Teatriakadeemias magistrantuuri (õp Vambola Krigul), kus omandas eelnevalt ka bakalaureusekraadi (õp Rein Roos). Varasemalt õppis Lain löökpille Otsakoolis (õp Rein Roos) ning Tallinna Muusikakoolis (õp Kristjan Mäeots, õp Aleksandra Kremenetski).

Alisson Kruusmaa (1992)

„Kolm laulu Emily Dickinsoni luulele“

(„Three Songs on Emily Dickinson’s Poems“, 2023)

Tekst Emily Dickinson (1830–1886)

I
An everywhere of silver
With ropes of sand
To keep it from effacing
The track called land.

II
Not knowing when the dawn will come
I open every door;
Or has it feathers like a bird,
Or billows like a shore?

III
So set its Sun in Thee
What Day is dark to me
What Distance—far—
So I the Ships may see
That touch—how seldomly—
Thy Shore?

I
Hõbedane kõiksus liivast kõitega
Et takistada
Sel minema pühkimast
Rada nimega maa.

II
Teadmata mil saabub koidik
Avan iga ukse;
Või on sel suled kui linnul,
Või vood kui kaldal?

III
Nii loojuta tema päike endas
Milline päev on tume mu jaoks—
Milline vahemaa—kauge—
Nii laevu võin ma näha
Mis puudutavad—kui harva—
Su kallast?

Tõlkinud Tuuri Dede

Arnold Schönberg (1874–1951)

„Kuu-Pierrot“ („Pierrot lunaire“) op. 21 (1912)

Tekst Otto Erich Hartleben (1864–1905), Albert Giraud' (1860–1929) järgi

1. Mondestrunken

Den Wein, den man mit Augen trinkt,
Gießt nachts der Mond in Wogen nieder,
Und eine Springflut überschwemmt
Den stillen Horizont.

Gelüste, schauerlich und süß,
Durchschwimmen ohne Zahl die Fluten!
Den Wein, den man mit Augen trinkt,
Gießt nachts der Mond in Wogen nieder.

Der Dichter, den die Andacht treibt,
Berauscht sich an dem heiligen Tranke,
Gen Himmel wendet er verzückt
Das Haupt und taumelnd saugt und schlürft er
Den Wein, den man mit Augen trinkt.

2. Colombine

Des Mondlichts bleiche Blüten,
Die weißen Wunderrosen,
Blühen in den Julinächten –
O, bräch ich eine nur!

Mein banges Leid zu lindern,
Such ich am dunklen Strom
Des Mondlichts bleiche Blüten,
Die weißen Wunderrosen.

Gestillt wär all mein Sehnen,
Dürft ich so märchenheimlich,
So selig leis – entblättern
Auf deine braunen Haare
Des Mondlichts bleiche Blüten!

1. Kuujoobumus

Veini, mida juuakse silmadega,
kallab Kuu öösiti voogudena alla,
ja meretõus ujutab üle
vaikse silmapiiri.

Jubedaid ja magusaid ihasid
ujub arvutult läbi voogude!
Veini, mida juuakse silmadega,
kallab Kuu öösiti voogudena alla.

Hardunud poet
joobub pühast joogist,
pöörab taeva poole ekstaasis
oma pea ja imeb ja rüügab tuikudes
veini, mida juuakse silmadega.

2. Kolombiin

Kuuvalguse kahvatud öied,
valged imeroosid
õitsevad juuliöödel –
oo, ma murraksin vaid ühe!

Et leevendada oma ängistavat kurbust,
otsin tumeda jõe kaldal
kuuvalguse kahvatuid õisi,
valgeid imeroose.

Kogu mu igatsus vaigistuks,
kui võiksin salamisi nagu muinasjutus,
nii õndsalt tasa – rebida
sinu pruunidele juustele
kuuvalguse kahvatuid õisi.

3. Der Dandy

Mit einem phantastischen Lichtstrahl
Erleuchtet der Mond die krystallinen Flakons
Auf dem schwarzen, hochheiligen Waschtisch
Des schweigenden Dandys von Bergamo.

In tönender, bronzener Schale
Lacht hell die Fontäne,
metallischen Klangs.
Mit einem phantastischen Lichtstrahl
Erleuchtet der Mond die krystallinen Flakons.

Pierrot mit wächsernem Antlitz
Steht sinnend und denkt:
wie er heute sich schminkt?
Fort schiebt er das Rot und des Orients Grün
Und bemalt sein Gesicht in erhabenem Stil
Mit einem phantastischen Mondstrahl.

4. Eine blasse Wäscherin

Eine blasse Wäscherin
Wäscht zur Nachtzeit bleiche Tücher;
Nackte, silberweiße Arme
Streckt sie nieder in die Flut.

Durch die Lichtung schleichen Winde,
Leis bewegen sie den Strom.
Eine blasse Wäscherin
Wäscht zur Nachtzeit bleiche Tücher.

Und die sanfte Magd des Himmels,
Von den Zweigen zart umschmeichelt,
Breitet auf die dunklen Wiesen
Ihre lichtgewobenen Linnen –
Eine blasse Wäscherin.

3. Dändi

Fantastilise kiirega
valgustab Kuu kristallflakoone
Bergamo vaikiva dändi
mustal, ülipühäl pesulalual.

Helisevas pronkspeekris
naerab heledalt
metalse kõlaga fontään.
Fantastilise kiirega
valgustab Kuu kristallflakoone.

Vahakarva palgega Pierrot
seisab ja mõtiskleb:
kuidas end täna minkida?
Ta lükkab eemale punase
ja oriendirohelise
ja võõpab nägu ülevas stiilis
fantastilise kuukiirega.

4. Kaame pesunaine

Kaame pesunaine
peseb öösel luitunud linu;
paljaid, hõbevalgeid käsi
sirutades voogudesse.

Läbi välu hiilivad tuuled,
liigutades tasa jõepinda.
Kaame pesunaine
peseb öösel luitunud linu.

Ja taeva mahe neitsi,
okstest õrnalt hellitatud,
laotab pimedatele aasadele
oma valgusest kootud linad –
kaame pesunaine.

5. Valse de Chopin

Wie ein blasser Tropfen Bluts
Färbt die Lippen einer Kranken,
Also ruht auf diesen Tönen
Ein vernichtungssücht'ger Reiz.

Wilder Lust Akkorde stören
Der Verzweiflung eisigen Traum
Wie ein blasser Tropfen Bluts
Färbt die Lippen einer Kranken.

Heiß und jauchzend, süß und schmachkend,
Melancholisch düster Walzer,
Kommst mir nimmer aus den Sinnen,
Haftest mir an den Gedanken
Wie ein blasser Tropfen Bluts!

6. Madonna

Steig, o Mutter aller Schmerzen,
Auf den Altar meiner Verse!
Blut aus deinen magern Brüsten
Hat des Schwertes Wut vergossen.

Deine ewig frischen Wunden
Gleichen Augen, rot und offen.
Steig, o Mutter aller Schmerzen,
Auf den Altar meiner Verse!

In den abgezehrten Händen
Hältst du deines Sohnes Leiche,
Ihn zu zeigen aller Menschheit –
Doch der Blick der Menschen meidet
Dich, o Mutter aller Schmerzen!

5. Valse de Chopin

Nii nagu kahvatu verepiisk
värvib haige huuli,
lasub nendel helidel
hävitushimuline võlu.

Akordide metsik löbu
häirib meelegeite jäist und –
nagu kahvatu verepiisk
värvib haige huuli.

Kuum ja hõiskav, magus ja vaevlev,
melanhoolselt morn valss,
ma ei unusta sind iialgi!
Püsid mu mõtteis
nagu kahvatu verepiisk!

6. Madonna

Tõuse, oo kõikide valude ema,
minu värsside altarile!
Verd sinu kõhnast rinnast
mõõga raev on valanud.

Sinu igavesti värsked haavad
on kui silmad, punased ja lahti.
Tõuse, oo kõikide valude ema,
minu värsside altarile!

Kõhnades ja jõuetutes kätes
hoiad oma poja surnukeha,
et teda näidata kogu inimkonnale –
Ent inimeste pilk väldib
sind, oo kõikide valude ema!

7. Der kranke Mond

Du nächtig todeskranker Mond
Dort auf des Himmels schwarzem Pfühl,
Dein Blick, so fiebernd übergroß,
Bannt mich, wie fremde Melodie

An unstillbarem Liebesleid
Stirbst du, an Sehnsucht, tief erstickt,
Du nächtig todeskranker Mond,
Dort auf des Himmels schwarzem Pfühl.

Den Liebsten,
der im Sinnenrausch
Gedankenlos zur Liebsten geht,
Belustigt deiner Strahlen Spiel, –
Dein bleiches, qualgebornes Blut,
Du nächtig todeskranker Mond!

8. Nacht

Finstre, schwarze Riesenfalter
Töteten der Sonne Glanz.
Ein geschloßnes Zauberbuch,
Ruht der Horizont – verschwiegen

Aus dem Qualm verlornen Tiefen
Steigt ein Duft, Erinnerung mordend!
Finstre, schwarze Riesenfalter
Töteten der Sonne Glanz.

Und vom Himmel erdenwärts
Senken sich mit schweren Schwingen
Unsichtbar die Ungetüme
Auf die Menschenherzen nieder..
Finstre, schwarze Riesenfalter.

7. Haige kuu

Sina öösiti surmahaige Kuu
seal taeva mustal sulgpadjal,
sinu pilk, nii palavikuliselt ülisuur,
aheldab mind nagu võõras meloodia.

Vaigistamatusse armupiina
sured sa, igatsusest lämmatatud,
sina öösiti surmahaige Kuu
seal taeva sulgpadjal.

Armsamat, kes meelteuimas
läheb möttetühjalt
oma armsama juurde,
lõhustab sinu kiirtemäng –
sinu kahvatu, piinast sündinud veri,
sina öösiti surmahaige Kuu.

8. Öö

Sünged mustad hiigelliblikad
surmasid päikesesära.
Nagu suletud nõiaaraamat
puhkab silmapiir – vaikides.

Kadunud ajasügavike aurust
tõuseb vine mõrvates mälu.
Sünged mustad hiigelliblikad
surmasid päikesesära.

Ja taevast maa poole
laskuvad nähtamatult
raskete tiibadega koletised
inimsüdametele..
Sünged mustad hiigelliblikad.

9. Gebet an Pierrot
Pierrot! mein Lachen
Hab ich verlernt!
Das Bild des Glanzes Zerfloß – ,
Zerfloß!

Schwarz weht die Flagge
Mir nun vom Mast.
Pierrot! mein Lachen
Hab ich verlernt!

O gib mir wieder,
Roßarzt der Seele,
Schneemann der Lyrik,
Durchlaucht vom Monde,
Pierrot – mein Lachen!

10. Raub
Rote, fürstliche Rubine,
Blutge Tropfen alten Ruhmes
Schlummern in den Totenschreinen,
Drunten in den Grabgewölben.

Nachts, mit seinen Zechkumpanen,
Steigt Pierrot hinab, zu rauben
Rote, fürstliche Rubine,
Blutge Tropfen alten Ruhmes

Doch da sträuben sich die Haare,
Bleiche Furcht bannt sie am Platze:
Durch die Finsternis, wie Augen! –
Stieren aus den Totenschreinen
Rote, fürstliche Rubine.

9. Palve Pierrot'le
Pierrot! Oma naeru
olen ma unustanud!
Särapilt valgus laiali –
valgus laiali!

Must lipp lehviv
nüüd mastis!
Pierrot! Oma naeru
olen ma unustanud!

Oo anna mulle tagasi –
hinge hobuarst,
luule lumemees,
Teie Kõrgus Kuult,
Pierrot – minu naer!

10. Rööv
Punased vürstlikud rubiinid,
vana kuulsuse verepiisad,
suiguvad surnukirstudes
all hauavõlvistikes.

Õösiti koos oma joomakaaslastega
laskub sinna Pierrot – et röövida
punased vürstlikud rubiinid,
vana kuulsuse verepiisad.

Ent siis – juuksed tõusevad peas püsti,
kähkjäs hirm naelutab nad paigale:
läbi pimeduse – justkui silmad! –
põrnitsevad surnukirstudest
punased vürstlikud rubiinid.

11. Rote Messe

Zu grausem Abendmahle
Beim Blendeglanz des Goldes,
Beim Flackerschein der Kerzen,
Naht dem Altar – Pierrot!

Die Hand, die gottgeweihte,
Zerrißt die Priesterkleider
Zu grausem Abendmahle
Beim Blendeglanz des Goldes.

Mit segnender Gebärde
Zeigt er den bangen Seelen
Die triefend rote Hostie:
Sein Herz in blutgen Fingern
Zu grausem Abendmahle!

12. Galgenlied

Die dürre Dirne
Mit langem Halse
Wird seine letzte
Geliebte sein.

In seinem Hirne
Steckt wie ein Nagel
Die dürre Dirne
Mit langem Halse.

Schlank wie die Pinie,
Am Hals ein Zöpfchen,
Wollüstig wird sie
Den Schelm umhalsen
Die dürre Dirne!

11. Punane missa

Õudseks õhtusöömaajaks
(= armulauaks)
kulla pimestavas säras,
küünalde hubisedes
läheneb altarile – Pierrot!

Käsi, Jumalast pühitsetud,
rebib preestrirüüd
õudsel Õhtusöömaajal
kulla pimestavas säras.

Õnnistava žestiga
näitab ta hirmunud hingedele
nõretavpunast hostiat:
oma südant – veriste sõrmede vahel –
õudseks Õhtusöömaajaks!

12. Völlalaul

Lahja libu
pika kaelaga
saab tema viimseks
armsamaks.

Tema ajus
istub nagu nael
lahja libu
pika kaelaga.

Sale nagu piinia,
kaela juures patsike –
iharalt kaelustab
ta kelmi,
lahja libu!

13. Enthauptung

Der Mond, ein blankes Türkenschwert
Auf einem schwarzen Seidenkissen,
Gespenstisch groß – dräut er hinab
Durch schmerzendsunkle Nacht.

Pierrot irrt ohne Rast umher
Und starrt empor in Todesängsten
Zum Mond, dem blanken Türkenschwert
Auf einem schwarzen Seidenkissen.

Es schlottern unter ihm die Knie,
Ohnmächtig bricht er jäh zusammen.
Er wähnt: es sause strafend schon
Auf seinen Sündenhalshernieder
Der Mond, das blanke Türkenschwert.

14. Die Kreuze

Heilige Kreuze sind die Verse,
Dran die Dichter stumm verbluten,
Blindgeschlagen von der Geier
Flatterndem Gespensterschwarme

In den Leibern schwelgten Schwerter,
Prunkend in des Blutes Scharlach!
Heilige Kreuze sind die Verse,
Dran die Dichter stumm verbluten.

Tot das Haupt, erstarrt die Locken –
Fern verweht der Lärm des Pöbels.
Langsam sinkt die Sonne nieder,
eine rote Königskrone.
Heilige Kreuze sind die Verse.

13. Pea maharaiumine
Kuu, paljas türgi mõök
mustal siidpadjal,
viirastuslikult suur – ähvardab
valupimedas öös.

Pierrot eksleb rahutult ringi
ja vahib surmahirmus
Kuud, paljast türgi mõõka
mustal siidpadjal.

Ta põlved võdisevad,
minestades vajub ta järsku kokku.
Ta sonib: juba vihisebki
tema patusele kaelale
Kuu, paljas türgi mõök.

14. Ristid

Värsid on pühad ristid,
millel poeedid tummalt verest tühjaks
jooksevad, pekstud pimedaks raisa-
kullide lendlevast viirastusparvest

Kehades mõnulesid mõõgad,
toretsedes sarlakpunases veres!
Värsid on pühad ristid, millel poeedid
tummalt verest tühjeks jooksevad.

Pea on surnud – kiharad tardund –
kaugelt kostab pööbli kisa.
Aeglaselt loojub päike,
punane kuningakroon. –
Värsid on pühad ristid!

15. Heimweh

Lieulich klagend – ein krystallnes Seufzen
Aus Italiens alter Pantomime,
Klingt's herüber: wie Pierrot so hölzern,
So modern sentimental geworden.

Und es tönt durch seines Herzens Wüste,
Tönt gedämpft durch alle Sinne wieder,
Lieulich klagend – ein krystallnes Seufzen
Aus Italiens alter Pantomime.

Da vergißt Pierrot die Trauermienen!
Durch den bleichen Feuerschein des Mondes,
Durch des Lichtmeers Fluten schweift die
Sehnsucht
Kühn hinauf, empor zum Heimathimmel,
Lieulich klagend ein krystallnes Seufzen.

16. Gemeinheit!

In den blanken Kopf Cassanders,
Dessen Schrein die Luft durchzertert,
Bohrt Pierrot mit Heuchlermienen
Zärtlich – einen Schädelbohrer.

Darauf stopft er mit dem Daumen
Seinen echten türkschen Tabak
In den blanken Kopf Cassanders,
Dessen Schrein die Luft durchzertert.

Dann dreht er ein Rohr von Weichsel
Hinten in die glatte Glatze
Und behaglich schmaucht und pafft er
Seinen echten türkschen Tabak
Aus dem blanken Kopf Cassanders!

15. Koduigatsus

Armsalt kaebav – üks kristallist ohe
vanast itaalia pantomiimist
kõlab siia üle aegade: kuis küll on
Pierrot muutunud nii puiseks, nii
moodsalt sentimentaalseks.

Ja see heliseb ta südamekõrbes,
kajades summutatult vastu kõigis
meeltes, armsalt kaebav –
üks kristallist ohe
vanast itaalia pantomiimist.

Nüüd unustab Pierrot leinailmed!
Läbi Kuu kahvatu tulepaiste,
läbi voogude valgusmere –
rändab igatsus
uljalt üles, kodutaeva poole,
armsalt kaebav – kristallist ohe!

16. Alatu temp!

Kassandri kiilaspähe,
kelle hädakisa lõhestab õhku,
puurib Pierrot vaga näoga
õrnalt – kolbapuu!

Seejärel topib ta pöidlaga
oma ehtsat türgi tubakat
Kassandri kiilaspähe,
kelle hädakisa lõhestab õhku.

Siis keerab ta kirsipuust piibu
sügavale siledasse kiilaspähe
ja suitsetab ja pahvib muhedalt
oma ehtsat türgi tubakat
Kassandri kiilaspeast.

17. Parodie

Stricknadeln, blank und blinkend,
In ihrem grauen Haar
Sitzt die Duenna murmelnd,
Im roten Röckchen da.

Sie wartet in der Laube,
Sie liebt Pierrot mit Schmerzen,
Stricknadeln, blank und blinkend,
In ihrem grauen Haar.

Da plötzlich – horch – ein Wispern!
Ein Windhauch kichert leise:
Der Mond, der böse Spötter,
Äfft nach mit seinen Strahlen
Stricknadeln, blink und blank.

18. Der Mondfleck

Einen weißen Fleck des hellen Mondes
Auf dem Rücken seines schwarzen Rockes,
So spaziert Pierrot im lauen Abend,
Aufzusuchen Glück und Abenteuer.

Plötzlich stört ihn was an seinem Anzug,
Er besieht sich rings und findet richtig –
Einen weißen Fleck des hellen Mondes
Auf dem Rücken seines schwarzen Rockes.

Warte! denkt er: das ist so ein Gipsfleck!
Wischt und wischt,
doch bringt ihn nicht herunter!
Und so geht er giftgeschwollen weiter,
Reibt und reibt bis an den frühen Morgen
Einen weißen Fleck des hellen Mondes.

17. Paroodia

Puhtusest läikivad kudumisvardad
hallides juustes
istub *duenja* seal pomisedes,
punases seelikus.

Ta ootab lehtlas,
ta armastab Pierrot'd südamevaluga,
puhtusest läikivad kudumisvardad
hallides juustes.

Kuid äkki – kuula! – sosin!
Tuuleõhk kihistab tasa:
Kuu, kuri pilkaja,
ahvib oma kiirtega
puhtusest läikivaid kudumisvardaid.

18. Kuuplekk

Heleda Kuu valge plekk
musta kuue seljal,
nii patseerib Pierrot mahedal õhtul,
otsides õnne ja seiklusi.

Äkki häirib teda miski ta kostüümil,
ta vaatab ennast ümbertringi
ja leiab tõesti – heleda Kuu valge pleki
oma musta kuue seljal.

Oot! mõtleb ta: see on kipsplekk!
Pühib ja pühib,
aga – ei saa puhtaks!
Ja nii läheb ta edasi, meel mürgine,
nühib ja nühib kuni varahommikuni
heleda Kuu valget plekki.

19. Serenade

Mit groteskem Riesenbogen
Kratzt Pierrot auf seiner Bratsche.
Wie der Storch auf einem Beine
Knipst er trüb ein Pizzicato.

Plötzlich naht Cassander, wütend
Ob des nächtigen Virtuosen.
Mit groteskem Riesenbogen
Kratzt Pierrot auf seiner Bratsche.

Von sich wirft er jetzt die Bratsche:
Mit der delikaten Linken
Fasst er den Kahlkopf am Kragen –
Träumend spielt er auf der Glatze
Mit groteskem Riesenbogen.

20. Heimfahrt

Der Mondstrahl ist das Ruder,
Seerose dient als Boot,
Drauf fährt Pierrot gen Süden
Mit gutem Reisewind.

Der Strom summt tiefe Skalen
Und wiegt den leichten Kahn.
Der Mondstrahl ist das Ruder,
Seerose dient als Boot.

Nach Bergamo, zur Heimat,
Kehrt nun Pierrot zurück;
Schwach dämmert schon im Osten
Der grüne Horizont.
Der Mondstrahl ist das Ruder.

21. O alter Duft

O alter Duft aus Märchenzeit,
Berauschest wieder meine Sinne!
Ein närrisch Heer von Schelmerein
Durchschwirrt die leichte Luft.

19. Serenaad

Groteskse hiigelpoognaga
kratsib Pierrot oma vioolat,
nagu kurg ühel jalal
klõpsutab ta süngelt *pizzicato*'t.

Äkki tuleb Kassander – raevund
öise virtuooosi peale –
groteskse hiigelpoognaga
kratsib Pierrot oma vioolat.

Nüüd heidab ta vioola eemale:
delikaatse vasaku käega
haarab ta kiillaspeal kraest –
unelevalt mängib ta kiillaspeal
groteskse hiigelpoognaga.

20. Kojusõit (Barkarool)

Kuukiir on aer,
vesiroos on paadiks:
seal sõidab Pierrot lõunasse
hea reisuulega.

Jõgi ümiseb madalates helistikes
ja kiigutab kergelt lootsikut.
Kuukiir on aer,
vesiroos paadiks.

Koju Bergamosse
läheb Pierrot nüüd tagasi,
õrnalt koidab juba idas
roheline silmapiir.
– Kuukiir on aer.

21. Oo vana hõng

Oo vana hõng muinasjutuajast,
joovastad jälle mu meeli!
Kelmide narrivägi
vihiseb läbi kerge õhu.

Ein glücklich Wünschen macht mich froh
Nach Freuden,
die ich lang verachtet.
O alter Duft aus Märchenzeit,
Berauschest wieder mich.

All meinen Unmut geb ich preis;
Aus meinem sonnumrahmten Fenster
Beschau ich frei die liebe Welt
Und träum hinaus in selge Weiten...
O alter Duft aus Märchenzeit!

Õnnestav soov paneb mind igatsema
rõõmude järele,
mida olen kaua põlanud:
oo vana hõng muinasjutuajast,
joovastad jälle mu meeli!

Jätan kogu oma tusameele,
oma päikeseraamidega aknast
vaatan vabalt armsat maailma
ja unistan õndsatest kaugustest...
Oo vana hõng – muinasjutuajast!

Tõlkinud Kristel Pappel

Richard Strauss (1864–1949)

„Homme!“ („Morgen!“) op. 27 nr 4 (1894)

Tekst John Henry Mackay (1864–1933)

Und morgen wird die Sonne wieder scheinen,
und auf dem Wege, den ich gehen werde,
wird uns, die Glücklichen, sie wieder einen
inmitten dieser sonnenatmenden Erde...
Und zu dem Strand, dem weiten, wogenblauen,
werden wir still und langsam niedersteigen,
stumm werden wir uns in die Augen schauen,
und auf uns sinkt des Glückes stummes
Schweigen...

Ja homme paistab jälle päike,
ja sel teel, mida kõnnin,
ühendab ta meid, õnnelikke, taas
keset seda päikesthingavat ilma...
Ja randa, avarasse, lainesinisesse,
laskume tasa ja aeglaselt,
tummalt vaatame teineteisele silma,
ja meie peale laskub õnne sõnatu vaikus..

Tõlkinud Kadri-Ann Sumera

*Kava koostanud Tuuri Dede
Kaanepildi autor Sohvi Viik*

Euroopa Liit
Euroopa
Regionaalarengu Fond

Eesti
tuleviku heaks

EESTI KULTUURKAPITAL

**EESTI MUUSIKA-
JA TEATRIAKADEEMIA**

